

استاندارد حسابداری بخش عمومی ۶
موجودی‌ها

استاندارد حسابداری بخش عمومی ۶

موجودیها

فهرست مندرجات

شماره بند	
۱	• هدف
۲	• دامنه کاربرد
۳ - ۷	• تعاریف
۴ - ۷	- موجودیها
۸ - ۳۸	• اندازه گیری موجودیها
۱۱ - ۲۶	- بهای تمام شده موجودیها
۱۲	- مخارج خرید
۱۳ - ۱۹	- مخارج تبدیل
۲۰ - ۲۳	- سایر مخارج
۲۴	- بهای تمام شده تولیدات کشاورزی برداشت شده از داراییهای زیستی
۲۵ - ۲۶	- تکنیکهای محاسبه بهای تمام شده
۲۷ - ۳۲	- روشهای محاسبه بهای تمام شده
۳۳ - ۳۷	- خالص ارزش فروش
۳۸	- توزیع کالا بدون مطالبه بها یا با مطالبه بهای ناچیز
۳۹ - ۴۱	• شناخت موجودیها به عنوان هزینه
۴۲ - ۴۳	• افشا
۴۴	• تاریخ اجرا

استاندارد حسابداری بخش عمومی ۶

موجودیها

هدف

۱. هدف این استاندارد تشریح نحوه حسابداری موجودیها است. مهمترین موضوع در حسابداری موجودیها، شناسایی بهای تمام شده به عنوان دارایی و انتقال آن به دورههای آتی جهت تطابق با رویدادهای مربوط است. این استاندارد رهنمودهایی جهت تعیین بهای تمام شده و شناخت بعدی به عنوان هزینه، از جمله هرگونه کاهش ارزش و روشهای تعیین بهای تمام شده موجودیها ارائه می کند.

دامنه کاربرد

۲. این استاندارد، نحوه ارزشیابی و انعکاس موجودیها در صورتهای مالی را تشریح می کند و موارد زیر را دربر نمی گیرد:

- الف. کار در جریان پیشرفت پیمانهای بلندمدت؛
- ب. ابزارهای مالی؛
- پ. موجودی محصولات جنگلی و معدنی؛ و
- ت. تولیدات کشاورزی در زمان برداشت و داراییهای زیستی غیرمولد مربوط به فعالیت کشاورزی.

تعاریف

۳. اصطلاحات ذیل در این استاندارد با معانی مشخص زیر بکار رفته است:

- موجودیها: به داراییهایی اطلاق می شود که:
 - الف. در فعالیت واحد گزارشگر مصرف می شود؛
 - ب. به منظور ساخت محصول یا ارائه خدمات، خریداری شده و نگهداری می شود؛
 - پ. به منظور ساخت محصول یا ارائه خدمات در فرایند تولید قرار دارد؛ یا
 - ت. برای فروش در روال عادی عملیات واحد گزارشگر نگهداری می شود.
- خالص ارزش فروش: عبارت است از بهای فروش پس از کسر:
 - الف. مخارج برآوردی تکمیل؛ و
 - ب. مخارج برآوردی فروش، معاوضه یا توزیع.
- بهای جایگزینی: عبارت است از مخارجی که باید برای خرید یا ساخت یک قلم موجودی کاملاً مشابه تحمل شود.

استاندارد حسابداری بخش عمومی ۶
موجودیها

استاندارد حسابداری بخش عمومی ۶

موجودی‌ها

موجودی‌ها

۴. موجودی‌ها شامل کالای خریداری شده و نگهداری شده جهت فروش مجدد، کالای ساخته شده، کار در جریان ساخت، و مواد و ملزومات آماده برای مصرف در تولید است. همچنین موجودی‌ها شامل کالای خریداری شده یا تولید شده جهت توزیع به سایر بخش‌ها و واحدها، بدون مطالبه بها یا مطالبه بهای ناچیز می‌باشد. برای مثال کتاب‌های آموزشی که توسط بخشی از دولت جهت فروش به مدارس منتشر می‌شود. در بسیاری از واحدهای بخش عمومی، موجودی‌ها به جای آنکه جهت فروش یا تولید نگهداری شوند، جهت ارائه خدمات نگهداری می‌شوند.

۵. موجودی‌ها در بخش عمومی عمدتاً شامل موارد زیر است:

الف. مهمات؛

ب. ذخایر کالاهای مصرفی؛

پ. لوازم و قطعات یدکی؛

ت. ذخایر استراتژیک (برای مثال ذخایر انرژی)؛

ث. موجودی ملزومات پستی (مانند تمبر)؛

ج. کار در جریان ساخت مانند بسته‌های آموزشی؛ و

چ. املاک نگهداری شده برای فروش.

۶. از آنجا که دولت امتیاز انتشار دارایی‌هایی نظیر اسناد رسمی دولتی را در اختیار دارد، این اقلام طبق این استاندارد جزء موجودی‌ها منظور می‌شوند. این اقلام به ارزش اسمی گزارش نمی‌گردند بلکه به بهای تمام شده اندازه‌گیری می‌شوند.

۷. در مواردی که دولت ذخایر استراتژیک مختلف (از قبیل ذخایر نفت) را برای استفاده اضطراری یا دیگر وضعیت‌ها (برای مثال بلایای طبیعی) نگهداری می‌کند، طبق این استاندارد به عنوان موجودی شناسایی می‌شوند.

استاندارد حسابداری بخش عمومی ۶

موجودی‌ها

اندازه‌گیری موجودی‌ها

۸. موجودی‌ها به جز موارد مندرج در بندهای ۹ و ۱۰ باید بر مبنای اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش تک‌تک یا گروه‌های اقلام مشابه، اندازه‌گیری شود.

۹. موجودی‌های تحصیل شده از طریق عملیات غیرمبادله‌ای، به ارزش منصفانه در تاریخ تحصیل اندازه‌گیری می‌شوند.

۱۰. موجودی‌های نگهداری شده جهت مقاصد زیر باید بر مبنای اقل بهای تمام شده و بهای جایگزینی اندازه‌گیری شوند:

الف. توزیع بدون مطالبه بها یا با مطالبه بهای ناچیز؛ یا

ب. مصرف در فرایند تولید کالا جهت توزیع بدون مطالبه بها یا با مطالبه بهای ناچیز.

بهای تمام شده موجودی‌ها

۱۱. بهای تمام شده موجودی‌ها باید در برگیرنده مخارج خرید، مخارج تبدیل و سایر مخارجی باشد که واحد گزارشگر در جریان فعالیت معمول خود، برای رساندن کالا یا خدمات به مکان و شرایط فعلی آن متحمل شده است.

مخارج خرید

۱۲. مخارج خرید شامل بهای خرید و هرگونه مخارج دیگری از قبیل حقوق و عوارض گمرکی، هزینه حمل و مالیات‌های غیر قابل برگشت است که مستقیماً به خرید مربوط می‌گردد. تخفیفات تجاری از بهای خرید کسر می‌شود.

مخارج تبدیل

۱۳. مخارج تبدیل شامل مخارجی است که مستقیماً به اقلام تولیدشده مربوط می‌گردد (مانند کار مستقیم). مخارج تبدیل همچنین شامل سربار تولید (اعم از ثابت و متغیر) است که برای تبدیل مواد اولیه به محصول یا ارائه خدمات واقع می‌شود.

۱۴. سربار تولید اعم از ثابت و متغیر با روشی سیستماتیک به محصولات تخصیص می‌یابد. سربار ثابت تولید، آن بخش از مخارج غیرمستقیم تولید است که در دامنه معینی از حجم تولید نسبتاً ثابت می‌ماند، مانند استهلاک و مخارج نگهداری ساختمان و تجهیزات کارخانه و مخارج مدیریت کارخانه. سربار متغیر تولید آن بخش از مخارج غیرمستقیم تولید است که متناسب با تغییر حجم تولید تغییر می‌یابد، مانند مواد و دستمزد غیرمستقیم.

استاندارد حسابداری بخش عمومی ۶

موجودی‌ها

۱۵. سربار ثابت تولید بر مبنای ظرفیت معمول فعالیت واحد گزارشگر تخصیص می‌یابد. ظرفیت معمول بیانگر متوسط محصولی است که انتظار می‌رود در شرایط عادی (با در نظر گرفتن توقفات تولید ناشی از تعمیرات و نگهداری برنامه‌ریزی شده) طی چند دوره یا فصل، تولید شود. برای تخصیص هزینه‌های سربار ثابت تولید می‌توان از سطح واقعی تولید استفاده کرد به شرط آنکه سطح مزبور تقریباً نزدیک به سطح معمول فعالیت باشد. باید توجه داشت عامل تعیین‌کننده در تخصیص سربار ثابت تولید بر مبنای سطح معمول فعالیت، این است که مخارج مربوط به ظرفیت بلااستفاده باید به حساب هزینه دوره منظور شود.

۱۶. جهت تعیین سطح معمول فعالیت واحد گزارشگر عوامل زیر را باید در نظر داشت:
الف. میزان تولید مورد نظر طراحان دستگاه‌های تولیدی و مدیریت واحد گزارشگر، تحت شرایط کار حاکم در طول سال (مثلاً یک نوبت کاری یا دونوبت کاری)؛
ب. بودجه سطح فعالیت سال تحت بررسی و سال بعد از آن؛ و
ج. سطحی از تولید که واحد گزارشگر در سال تحت بررسی و نیز در سال‌های گذشته عملاً به آن دست یافته است.

اگر چه تغییرات موقت در سطح فعالیت را می‌توان نادیده گرفت، با این حال تغییرات مداوم باید به تجدید نظر در آنچه قبلاً معمول شناخته شده منجر شود.

۱۷. در فرایند تولید ممکن است همزمان بیش از یک محصول تولید شود. برای مثال، این وضعیت زمانی مصداق دارد که محصولات مشترک یا یک محصول اصلی همراه با یک محصول فرعی تولید می‌شود. در مواردی که مخارج تبدیل هر محصول جداگانه قابل تشخیص نباشد، این مخارج بر مبنایی منطقی و یکنواخت به محصولات تخصیص می‌یابد. برای مثال، ممکن است از ارزش نسبی فروش هر محصول در مرحله‌ای از فرایند تولید که محصولات به طور جداگانه قابل تشخیص باشد و یا در زمان تکمیل تولید، به عنوان مبنای تخصیص استفاده شود. در اغلب موارد، محصولات فرعی ماهیتاً کم اهمیت است، از این رو این محصولات به خالص ارزش فروش اندازه‌گیری و مبلغ حاصل شده از بهای

استاندارد حسابداری بخش عمومی ۶

موجودی‌ها

تمام شده محصول اصلی کسر می‌شود. در نتیجه مبلغ دفتری محصول اصلی با بهای تمام شده آن، تفاوت با اهمیتی ندارد.

۱۸. روش‌های هزینه‌یابی معمولاً چنان طراحی می‌گردد تا اطمینان حاصل شود کلیه مخارج مربوط به مواد مستقیم، کارمستقیم و سایر مخارج مستقیم به نحوی مناسب، مشخص و بر مبنایی منطقی و یکنواخت به حساب گرفته شود. تخصیص مخارج سربار، معمولاً مستلزم اعمال قضاوت‌های شخصی در انتخاب یک قاعده مناسب است.

۱۹. در تخصیص مخارج دواير خدماتی مرکزی، مبنای تخصیص معمولاً میزان خدماتی است که در رابطه با عملیات مختلف ارائه می‌شود. برای مثال، دایره حسابداری معمولاً در خدمت عملیات زیر است:

الف. تولید (از طریق پرداخت حقوق و دستمزد مستقیم و غیرمستقیم تولیدی، کنترل خرید و تهیه صورت‌های مالی ادواری برای واحدهای تولیدی)؛

ب. بازاریابی و توزیع (از طریق تجزیه و تحلیل فروش و کنترل دفتر یا کارت‌های معین فروش)؛ و

پ. مدیریت عمومی (از طریق تهیه گزارش‌های داخلی خاص مدیریت، صورت‌های مالی و بودجه‌های سالانه، کنترل منابع نقدی و برنامه‌ریزی سرمایه‌گذاری‌ها).

از کل مخارج دایره حسابداری، تنها آن بخش باید در محاسبه مخارج تبدیل منظور شود که بتوان آن را به گونه‌ای منطقی به عملیات تولید تخصیص داد.

سایر مخارج

۲۰. سایر مخارج تنها تا میزانی که برای رساندن موجودی‌ها به مکان و شرایط فعلی آن مربوط است به عنوان بخشی از بهای تمام‌شده موجودی‌ها منظور می‌شود.

۲۱. موارد زیر، نمونه‌هایی از مخارجی است که در بهای تمام‌شده موجودی‌ها منظور نمی‌شود و در دوره وقوع به عنوان هزینه شناسایی می‌گردد:

استاندارد حسابداری بخش عمومی ۶

موجودی‌ها

- الف. ضایعات غیرعادی مواد، دستمزد و سایر مخارج تولید (ضایعات قابل کنترل)؛
- ب. مخارج انبارداری باستانهای مخارجی که در فرایند تولید برای انبارداری محصولاتی که نیاز به پردازش بیشتر دارند، انجام می‌شود؛
- پ. سربار اداری که در رساندن موجودی‌ها به مکان و شرایط فعلی نقشی ندارد؛ و
- ت. مخارج فروش.

۲۲. مخارج مدیریت عمومی، برخلاف مدیریت عملیاتی، مستقیماً به تولید جاری مربوط نمی‌شود و لذا نباید در مخارج تبدیل (و در نتیجه، در بهای تمام شده موجودی‌ها) منظور گردد. در مورد واحدهای گزارشگر کوچک‌تر که مدیریت معمولاً در اداره روزانه هر یک از عملیات مختلف نقش دارد، ممکن است در تفکیک مخارج سربار مدیریت عمومی، مسائل خاصی در عمل بروز کند. در چنین واحدهایی، مخارج مدیریت را می‌توان با استفاده از مبانی مناسب، به گونه‌ای منصفانه به عملیات تولید، بازاریابی، فروش و اداری تخصیص داد.
۲۳. در شرایطی خاص، مخارج تأمین مالی را می‌توان در بهای تمام شده موجودی‌ها منظور کرد. این شرایط در استاندارد حسابداری بخش عمومی ۹ با عنوان مخارج تأمین مالی مشخص شده است.

بهای تمام شده تولیدات کشاورزی برداشت شده از دارایی‌های زیستی

۲۴. طبق استاندارد حسابداری ۲۶ بخش تجاری با عنوان فعالیت‌های کشاورزی، تولیداتی که توسط واحد گزارشگر از دارایی‌های زیستی برداشت می‌شود، در شناخت اولیه به ارزش منصفانه پس از کسر مخارج برآوردی فروش در زمان برداشت اندازه‌گیری می‌شود. برای بکارگیری این استاندارد، این مبلغ، بهای تمام شده موجودی در آن تاریخ است.

تکنیک‌های محاسبه بهای تمام شده

۲۵. تکنیک‌هایی مانند روش هزینه‌یابی استاندارد یا روش خرده‌فروشی برای محاسبه بهای تمام شده موجودی‌ها، هنگامی می‌تواند به خاطر سهولت کار مورد استفاده قرار گیرد

استاندارد حسابداری بخش عمومی ۶

موجودی‌ها

که نتایج حاصل همواره نزدیکترین تقریب ممکن را برای بهای تمام شده فراهم می‌آورد. هزینه‌های استاندارد، سطوح عادی مواد، ملزومات، ساعات کار، کارایی و ظرفیت را مد نظر قرار می‌دهد. مبالغ حاصل از این روش باید مکرراً بررسی و در صورت لزوم با توجه به شرایط جدید، مورد تجدید نظر قرار گیرد.

۲۶. موجودی‌ها ممکن است از طریق معاملات غیرمبادله‌ای تحصیل شود. برای مثال ممکن است در زمان وقوع بلایای طبیعی، یک سازمان بین‌المللی مقداری ملزومات پزشکی را در اختیار یک بیمارستان دولتی قرار دهد. در چنین شرایطی بهای تمام شده موجودی‌ها برابر با ارزش منصفانه در تاریخ تحصیل است.

روشهای محاسبه بهای تمام شده

۲۷. بهای تمام شده موجودی‌هایی که معمولاً قابل داد و ستد نیستند و کالاها و خدماتی که برای یک پروژه خاص تولید و تفکیک شده‌اند، باید به روش شناسایی ویژه محاسبه شود.

۲۸. شناسایی ویژه، روشی است که در آن مخارج مختص هر یک از اقلام موجودی به آن قلم اختصاص می‌یابد. این روش برای اقلامی مناسب است که صرف نظر از خرید یا تولید، برای پروژه‌های خاصی در نظر گرفته شده‌اند. اما کاربرد این روش در مواردی که تعداد زیادی از اقلام موجودی غیرقابل تفکیک وجود دارد، مناسب نیست. در این موارد جهت محاسبه بهای تمام شده می‌توان از روشهای دیگری استفاده کرد.

۲۹. در بکارگیری الزامات بند ۲۸، واحد گزارشگر باید از روشی یکسان برای محاسبه بهای تمام شده تمام موجودی‌ها با ماهیت و کاربرد مشابه استفاده کند. برای موجودی‌هایی با ماهیت و کاربرد متفاوت (برای مثال استفاده از کالاهای مشخص در قسمتهای متفاوت یک واحد گزارشگر) می‌توان از روشهای متفاوت محاسبه بهای تمام شده استفاده نمود.

۳۰. بهای تمام شده موجودی‌ها به جز موارد مندرج در بند ۲۷، باید به روش اولین صادره از اولین وارده و یا میانگین موزون محاسبه شود. واحد گزارشگر باید از روشی یکسان برای محاسبه بهای تمام شده برای تمام موجودی‌های با ماهیت و کاربرد مشابه استفاده کند. برای موجودی‌هایی با ماهیت و کاربرد متفاوت می‌توان از روشهای متفاوت محاسبه استفاده نمود.

استاندارد حسابداری بخش عمومی ۶

موجودی‌ها

۳۱. ممکن است موجودی‌های مورد استفاده در یک قسمت دارای کاربرد متفاوتی در قسمتهای دیگر همان واحد گزارشگر باشند. با این وجود مناطق جغرافیایی متفاوت به خودی خود دلیلی جهت کاربرد روشهای متفاوت برای محاسبه بهای تمام شده نیست.

۳۲. در روش اولین صادره از اولین وارده فرض می‌شود خریدهایی که در ابتدا صورت می‌گیرد در ابتدا نیز فروخته یا مصرف می‌شود و اقلام باقیمانده در پایان دوره بیانگر آخرین خریدها یا آخرین تولیدات است. در روش میانگین موزون، بهای تمام شده هر قلم از طریق تقسیم مجموع بهای تمام شده اقلام مشابه در ابتدای دوره و بهای تمام شده اقلام مشابه خریداری یا تولید شده طی دوره بر مقدار واحدهای آن تعیین می‌شود. با توجه به شرایط واحد گزارشگر، می‌توان از سیستم دائمی یا ادواری نگهداری موجودی برای میانگین موزون استفاده کرد.

خالص ارزش فروش

۳۳. ممکن است بهای تمام شده موجودی‌هایی که دچار آسیب‌دیدگی یا فرسودگی جزئی یا کلی، یا کاهش قیمت فروش شده است، قابل بازیافت نباشد. همچنین در مواردی که مخارج برآوردی تکمیل یا مخارج برآوردی فروش، معاوضه یا توزیع افزایش می‌یابد، ممکن است بهای تمام شده، قابل بازیافت نباشد. کاهش ارزش موجودی‌ها به خالص ارزش فروش مبتنی بر این دیدگاه است که دارایی‌ها نباید به مبلغی بیشتر از منافع اقتصادی و توان خدمت‌رسانی آتی مورد انتظار حاصل از فروش، معاوضه، توزیع یا استفاده آنها، در صورت‌های مالی منعکس شود.

۳۴. مقایسه بهای تمام شده و خالص ارزش فروش معمولاً باید به طور جداگانه در مورد هر یک از اقلام موجودی انجام شود. اما در برخی موارد باید گروههای کالا و یا کالاهای مشابه را جمعاً در نظر گرفت. برای مثال، اقلامی از موجودی که اهداف یا کاربرد مشابه داشته باشد و نتوان آن را عملاً جدا از سایر اقلام خط تولید ارزیابی کرد، نمونه‌ای از اقلامی است که به طور گروهی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. ارزیابی گروهی مبتنی بر

استاندارد حسابداری بخش عمومی ۶

موجودی‌ها

طبقه‌بندی موجودی‌ها مثلاً موجودی‌های کالای ساخته شده یا کل موجودی‌های یک عملیات یا قسمت جغرافیایی خاص، مناسب نخواهد بود.

۳۵. هدف از نگهداری موجودی‌ها باید در برآورد خالص ارزش فروش در نظر گرفته شود. برای مثال، خالص ارزش فروش موجودی‌های نگهداری شده برای قراردادهای فروش یا خدمات بر مبنای قیمت قرارداد تعیین می‌شود. اگر میزان موجودی واحد گزارشگر بیشتر از موجودی مورد نیاز برای اجرای قراردادهای فروش باشد، مازاد موجودی‌ها بر مبنای قیمت‌های عمومی فروش ارزیابی می‌شوند.

۳۶. در مواردی که خالص ارزش فروش موجودی موادی که برای تولید نگهداری شده‌اند کمتر از بهای تمام شده باشد، به شرطی که کالاهایی که از مواد مزبور ساخته می‌شود، انتظار رود با سود به فروش برسد یا معاوضه و توزیع شود، مبلغ دفتری مواد کاهش نمی‌یابد. اما در صورتی که کاهش در قیمت مواد اولیه بیانگر آن باشد که بهای تمام شده کالایی که از آن مواد ساخته می‌شود، بیش از خالص ارزش فروش است، مبلغ دفتری مواد باید کاهش داده شود. در این موارد، بهای جایگزینی مواد اولیه می‌تواند تقریبی قابل قبول از خالص ارزش فروش تلقی شود.

۳۷. در هر دوره، خالص ارزش فروش مورد ارزیابی مجدد قرار می‌گیرد. هرگاه شرایطی که قبلاً منجر به انعکاس ارزش موجودی‌ها به مبلغی کمتر از بهای تمام شده گردیده است، دیگر برقرار نباشد، یا در صورت وجود مستنداتی مبنی بر افزایش خالص ارزش فروش به دلیل تغییر در شرایط اقتصادی، ارزش موجودی انتقالی از دوره قبل باید تا مبلغ خالص ارزش فروش جدید (حداکثر تا حد میزان کاهش قبلی) افزایش داده شود. این وضعیت در شرایطی رخ می‌دهد که بهای تمام شده یک قلم موجودی که به علت کاهش قیمت فروش به خالص ارزش دفتری کاهش داده شده است، همچنان در دوره‌های بعد موجود است و قیمت فروش آن افزایش یافته است.

استاندارد حسابداری بخش عمومی ۶

موجودی‌ها

توزیع کالا بدون مطالبه بها یا با مطالبه بهای ناچیز

۳۸. ممکن است واحد گزارشگر موجودی‌هایی را نگهداری کند که منافع اقتصادی و توان خدمت‌رسانی آتی آن مستقیماً به توانایی ایجاد خالص جریانهای ورودی نقد مرتبط نباشد. این نوع از موجودی‌ها در مواردی مصداق دارد که واحد گزارشگر کالاهایی را بدون مطالبه بها یا با مطالبه بهای ناچیز توزیع می‌کند. در این موارد، منافع اقتصادی یا توان خدمت‌رسانی آتی موجودی‌ها از نظر اهداف گزارشگری مالی به مبلغی منعکس می‌شود که واحد گزارشگر باید برای تحصیل منافع اقتصادی یا توان خدمت‌رسانی مزبورپردازد. در صورتی که منافع اقتصادی یا توان خدمت‌رسانی آتی را نتوان از طریق بازار اندازه‌گیری کرد، برآورد بهای جایگزینی ضروری است. اگر هدف از نگهداری موجودی‌ها تغییر کند، طبق بند ۸ اندازه‌گیری می‌شوند.

شناخت موجودی‌ها به عنوان هزینه

۳۹. مبلغ دفتری موجودی‌های فروخته، معاوضه یا توزیع شده باید در دوره‌ای که درآمد مربوط شناسایی می‌گردد، به عنوان هزینه شناسایی شود. اگر درآمدی وجود نداشته باشد، هزینه هنگام توزیع کالا یا ارائه خدمات شناسایی می‌شود. مبلغ کاهش ارزش موجودی‌ها ناشی از اعمال قاعده "اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش" و کلیه زیانهای مرتبط با موجودی‌ها را باید در دوره کاهش ارزش یا وقوع زیانهای مربوط به عنوان هزینه شناسایی کرد. در مورد موجودی‌هایی که در دوره قبل به مبلغی کمتر از بهای تمام شده ارزیابی شده است و در دوره جاری به دلیل افزایش در خالص ارزش فروش، به مبلغ بیشتری ارزیابی می‌گردد، هرگونه افزایشی از این بابت در دوره جاری باید به عنوان درآمد یا کاهش هزینه دوره جاری (حداکثر تا حد جبران کاهش قبلی) شناسایی شود.

۴۰. واحد گزارشگر ارائه‌کننده خدمات هنگامی موجودی‌ها را به عنوان هزینه شناسایی می‌کند که خدمات، ارائه یا صورت‌حساب صادر شده باشد.

۴۱. برخی موجودی‌ها ممکن است به سایر حسابهای دارایی تخصیص یابد. برای مثال می‌توان از موجودی‌های بکار رفته در ساخت دارایی ثابت مشهود توسط واحد گزارشگر نام برد. موجودی‌هایی که به سایر حسابهای دارایی تخصیص می‌یابد، طی عمر مفید دارایی مربوط به عنوان هزینه شناسایی می‌شود.

استاندارد حسابداری بخش عمومی ۶

موجودی‌ها

افشا

۴۲. موارد زیر باید در صورت‌های مالی افشا شود:

الف. رویه‌های حسابداری مربوط به اندازه‌گیری موجودی‌ها، شامل روش تعیین بهای تمام شده؛

ب. مبلغ دفتری کل موجودی‌ها و مبلغ دفتری هر یک از طبقات عمده موجودی‌ها؛

پ. مبلغ دفتری موجودی‌هایی که به ارزش منصفانه پس از کسر مخارج فروش اندازه‌گیری شده است؛

ت. مبلغ موجودی‌هایی که طی دوره به عنوان هزینه شناسایی شده‌اند؛

ث. مبلغ هزینه کاهش ارزش موجودی‌ها طی دوره ناشی از اعمال الزامات بند ۳۹؛

ج. مبلغ بازیافت هزینه کاهش ارزش طی دوره در صورت تغییرات در وضعیت مالی دوره ناشی از اعمال الزامات بند ۳۹؛

چ. شرایط یا رویدادهایی که منجر به بازیافت کاهش ارزش موجودی‌ها طبق الزامات بند ۳۹ شده‌اند؛ و

ح. مبلغ دفتری موجودی‌هایی که در وثیقه بدهیهای واحد گزارشگر است.

۴۳. ارائه مبالغ مربوط به طبقات مختلف موجودی‌ها و میزان تغییرات آن از یک دوره به دوره دیگر، اطلاعات مفیدی در اختیار استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی قرار می‌دهد. طبقات معمول موجودی‌ها شامل کالای خریداری شده برای فروش یا توزیع، ملزومات تولیدی، مواد اولیه، کالای در جریان ساخت و کالای ساخته شده است.

تاریخ اجرا

۴۴. الزامات این استاندارد در مورد کلیه صورت‌های مالی که دوره مالی آن‌ها از تاریخ اول فروردین ۱۳۹۴ و بعد از آن شروع می‌شود، لازم‌الاجراست.